

(๓๑)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๒๓๑๓/๒๕๖๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๘ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ความอาญา

ระหว่าง

พนักงานอัยการจังหวัดสงขลา

โจทก์

- นายเอกชัย อิศระทะ ที่ ๑
- นายรุ่งเรือง ระหมันยะ ที่ ๒
- นายปาฎิหารีย์ บุญรัตน์ ที่ ๓
- นายดิเรก เหมนคร ที่ ๔
- นายอิสตาเรศ หะยีเต ที่ ๕
- นายสมบูรณ์ คำแหง ที่ ๖
- นายยิ่งยศ ตามะลี ที่ ๗
- นายเนติพงษ์ ชื่นล้วน ที่ ๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวณิชาภัทร คูนิอาจ
เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรมชำนาญงาน

๒๑ มิ.ย. ๒๕๖๕

ถึงมือผู้ขอท...

คืนให้ในการรับรอง...

นายอำมรินทร์ สมะมาแอ ที่ ๙

นายวิรพงษ์ หวังหวัน ที่ ๑๐

นายเจอะอาแซ เพ็ชรแก้ว ที่ ๑๑

นายสรวิชัย หลีเจริญ ที่ ๑๒

นายสมาน นิแหละ ที่ ๑๓

นายอัยโยบ มูเซะ ที่ ๑๔

นายอานัส อาลีมาสีะ ที่ ๑๕

นายมุสตารซิดีน วาบา ที่ ๑๖

จำเลย

คำนำ

เรื่อง

ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อพระราชบัญญัติ
การชุมนุมสาธารณะ ความผิดต่อพระราชบัญญัติทางหลวง ความผิดต่อ
พระราชบัญญัติจราจรทางบก ลหุโทษ

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ถึงที่ ๗ ที่ ๑๐ ที่ ๑๑ และที่ ๑๔ ถึงที่ ๑๖

ฎีกาคัดค้าน

คำพิพากษา

ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ลงวันที่ ๓ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ศาลฎีกา รับวันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

สิ่งพิมพ์ของศาลฎีกา

- 8 มิ.ย. 2565

ที่รับทราบไว้เมื่อ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕

ศาลยุติธรรม

คดีนี้เดิมศาลชั้นต้นสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน กับคดีอาญาหมายเลข
แดงที่ ๕๐๓๘/๒๕๖๑ โดยให้เรียกจำเลยในคดีดังกล่าวว่าจำเลยที่ ๑๗ และเรียกจำเลยในคดี
นี้ว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๖ ตามลำดับแต่คดีสำหรับจำเลยที่ ๑๗ ยุติไปแล้วตามคำพิพากษา
ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ คงขึ้นมาสู่ศาลฎีกาเฉพาะจำเลยคดีนี้

โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองส่วนเป็นใจความว่า เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน
๒๕๖๐ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสิบเจ็ดกับพวกอีกหลายคนซึ่งยังไม่ได้ตัวมาฟ้องกระทำความผิด
หลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ซึ่งเป็นผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ
เพื่อคัดค้านและเรียกร้องให้ยกเลิกการก่อสร้างโรงผลิตไฟฟ้าถ่านหินในพื้นที่อำเภอเทพา
จังหวัดสงขลา ร่วมกันไม่แจ้งการชุมนุมต่อผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองสงขลา หัวหน้า
สถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะผู้รับแจ้งก่อนเริ่มการชุมนุมไม่น้อยกว่ายี่สิบ
สี่ชั่วโมง และร่วมกันไม่แจ้งการชุมนุมพร้อมคำขอม่อนผันกำหนดเวลาดังกล่าวต่อผู้บังคับการ
ตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา ก่อนเริ่มการชุมนุม แล้วจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ร่วมกันฝ่าฝืนจัดให้มี
การชุมนุมสาธารณะโดยมีจำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๑๗ กับพวกเข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะดังกล่าว
จำเลยทั้งสิบเจ็ดกับพวกร่วมกันพาไม้ความยาวประมาณ ๑ เมตร เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ

- ๔ -

๒ เซนติเมตร ติดธงแผ่นผ้ามีข้อความตัวอักษรและมีปลายแหลมหลายท่อนซึ่งได้ใช้และเจตนา
จะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ ไปในเมือง หมู่บ้าน และทางสาธารณะ
โดยเปิดเผยและโดยไม่มีเหตุสมควร จำเลยทั้งสิบเจ็ดกับพวกผู้ชุมนุมสาธารณะ โดยจำเลยที่ ๑
ถึงที่ ๔ ผู้จัดการชุมนุมไม่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปโดยสงบ
และปราศจากอาวุธภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
ดูแลและรับผิดชอบการชุมนุมสาธารณะไม่ให้เกิดการขัดขวางเกินสมควรต่อประชาชนที่จะใช้
ที่สาธารณะ แจ้งให้ผู้ชุมนุมทราบถึงหน้าที่ของผู้ชุมนุมตามกฎหมาย และให้ความร่วมมือแก่
เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และจำเลยทั้งสิบเจ็ดกับพวกร่วมกันไม่ปฏิบัติหน้าที่ไม่
ก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ทางสาธารณะโดยจำเลยทั้งสิบเจ็ดกับพวกใช้
พื้นที่ช่องเดินรถบนถนนสายสงขลา - นาทวี เป็นที่ชุมนุมสาธารณะ ไม่พาอาวุธและสิ่งทีอาจ
นำมาใช้ได้อย่างอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม และไม่ขัดขวางหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นอุปสรรค
ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในการคุ้มครองความสะดวกของ
ประชาชนในการใช้ที่สาธารณะและการดูแลการชุมนุมสาธารณะนั้น จำเลยทั้งสิบเจ็ดกับพวก
ร่วมกันปิดกั้นทางหลวงแผ่นดินถนนสายสงขลา - นาทวี ด้วยการชุมนุมและเคลื่อนย้าย

สำนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่

- 8 ม.ย. 2565

สำนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่

ร้อยตำรวจเอกธราพงษ์ เย็นใจ ตาบตำรวจศิริชัย นุ่มนวม สิบตำรวจตรีไกรสร่าง กาลลักษณ์ และตบตำรวจเดชา แก้วอัมภรณ์ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่ได้รับ บาดเจ็บเป็นอันตรรายแก่กาย เหตุเกิดที่ตำบลเกาะแก้ว ตำบลเขารูปช้าง และตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา เกี่ยวพันกับ เจ้าพนักงานจับกุมจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๕ และที่ ๑๗ ได้พร้อมยึดไม้ปลายแหลมติดธง ๓๔ ท่อน ที่จำเลยทั้งสิบเจ็ดจับกุมร่วมกัน ใช้และมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะ และร่วมกันพาและใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าว เป็นของกลาง ก่อนคดีนี้ จำเลยที่ ๘ พ้องคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลจังหวัดนาทวี ให้ลงโทษ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๓,๐๐๐ บาท ในความผิดฐานผลิตและมียาเสพติดให้โทษใน ประเภท ๕ (พืชกระท่อม) ไว้ในครอบครองโดยมิได้รับอนุญาต เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี ตามคดีอาญานหมายเลขแดงที่ ๓๑๑๖/๒๕๖๐ ภายในเวลาที่รอกการลงโทษจำเลยที่ ๘ มากระทำความผิดในคดีนี้ ขอให้ ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓, ๕๘, ๘๓, ๑๓๘, ๑๔๐, ๒๔๕, ๒๔๖, ๓๗๑ พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔, ๖, ๑๐, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๙, ๒๘, ๓๐, ๓๑, ๓๕ พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔, ๖,

รับแจ้งออก...
- 8 มี.ย. 2555
ศาลยุติธรรม

๘, ๓๙, ๗๒ พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔, ๑๐๘, ๑๔๘

ริบของกลาง และบวกโทษจำคุกของจำเลยที่ ๘ ที่รอกการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลข

แดงที่ ๓๑๖๖/๒๕๖๐ ของศาลจังหวัดน่าน เข้ากับโทษจำคุกของจำเลยที่ ๘ ในคดีนี้

จำเลยทั้งสิบเจ็ดให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๘ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับ

จำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้บวกโทษ

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ มีความผิดตาม

พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง, ๑๒ วรรคหนึ่ง,

๒๘ ปรับคนละ ๕,๐๐๐ บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาอื่นสำหรับจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ให้ยก และให้ยกฟ้องโจทก์

สำหรับจำเลยที่ ๒ และที่ ๔ ถึงที่ ๑๗ ริบของกลาง

โจทก์และจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ อุทธรณ์ โดยอธิบดีอัยการสำนักงานคดี

ศาลสูงภาค ๙ ซึ่งอัยการสูงสุดได้มอบหมายรับรองให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยทั้งสิบเจ็ดมีความผิด

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ วรรคสอง, ๑๔๐ วรรคแรก, ๓๙๑, ๘๓

พระราชบัญญัติการประชุมสภาฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๖ (๗), ๓๑ วรรคหนึ่ง และจำเลยที่ ๒ และที่ ๔ มีความผิดตามพระราชบัญญัติการประชุมสภาฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง, ๑๒ วรรคหนึ่ง, ๒๘ ขณะกระทำความผิดจำเลยที่ ๑๗ มีอายุ ๑๗ ปีเศษ ลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๕ การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ฐานร่วมกันเป็นผู้ประสงค์ จะจัดการชุมนุมสาธารณะไม่แจ้งการชุมนุมต่อผู้รับแจ้งก่อนการเริ่มชุมนุมและร่วมกันไม่แจ้ง การชุมนุมพร้อมคำขอผ่อนผัน ปรับจำเลยที่ ๒ และที่ ๔ คนละ ๕,๐๐๐ บาท ฐานร่วมกัน ต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงานหรือผู้ซึ่งต้องช่วยเจ้าพนักงานตามกฎหมายในการปฏิบัติการ ตามหน้าที่โดยใช้กำลังประทุษร้ายและโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป และฐานร่วมกันใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และฐานเป็นผู้ชุมนุมร่วมกันไม่ปฏิบัติหน้าที่ขัดขวางหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสภาฯ การกระทำของจำเลยทั้งสิบเจ็ด เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ลงโทษฐานร่วมกันต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงาน

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๐ วรรคแรก ซึ่งเป็น
 กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ ปรับจำเลยที่ ๑
 ถึงที่ ๑๖ คนละ ๖,๐๐๐ บาท ปรับจำเลยที่ ๑๗ เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท รวมปรับ
 จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ คนละ ๑๑,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๖ ไม่ชำระค่าปรับ
 ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ส่วนจำเลยที่ ๑๗ หากไม่ชำระ
 ค่าปรับให้ส่งตัวจำเลยที่ ๑๗ ไปฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๙
 จังหวัดสงขลา แทนค่าปรับมีกำหนด ๖ เดือน ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว
 และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง นอกจากนี้
 แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ก่อนส่งสำนวนให้ศาลฎีกาพิจารณา จำเลยที่ ๓ ถึงแก่ความตายสิทธินำคดี

อาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๑)

ศาลชั้นต้นจึงให้จำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ ๓ ออกจากสารบบความ

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ถึงที่ ๗ ที่ ๑๐ ที่ ๑๑ และที่ ๑๔ ถึงที่ ๑๖

ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยที่ ๑

ฎีกาในความผิดตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง, มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่งและมาตรา ๒๘ ในปัญหาข้อเท็จจริง

ศาลฎีกาตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้เบื้องต้นว่า

เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ มีการโพสต์ข้อความลงในเฟซบุ๊ก หน้าหยุดถ่านหินสงขลา ชักชวนชาวบ้านเทพาให้ไปรวมตัวกันที่บ้านของนางรอกีเยาะ สะมะแอ เลขที่ ๒๘๘ หมู่ที่ ๔ ตำบลปากบาง อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เพื่อเดินเท้าไปยังหนังสือคัดค้าน การก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินต่อนายกรัฐมนตรีซึ่งมีกำหนดมาร่วมประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจร ระหว่างวันที่ ๒๗ ถึงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ที่อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา โดยผู้ที่โพสต์ข้อความดังกล่าวใช้ชื่อว่า อาจารย์ติเรก เหมนคร จำเลยที่ ๔ ในคดีนี้ ซึ่งเป็น ผู้ประสานงานเครือข่ายคนสงขลาปัตตานีไม่เอาโรงไฟฟ้าถ่านหิน วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ มีชาวบ้านประมาณ ๕๐ คน ไปรวมตัวกันตามนัดหมายแล้วออกเดินเท้าไปตามถนน โดยชาวบ้านส่วนใหญ่สวมเสื้อยืดสีเขียวและถือธงสีเขียวชูข้อความคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหิน ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจแจ้งให้กลุ่มชาวบ้านทราบว่ากรกระทำดังกล่าวเป็นการชุมนุม สาธารณะ ในวันเดียวกันนั้น เวลาประมาณ ๑๘.๕๒ นาฬิกา จำเลยที่ ๑ และที่ ๓

จึงเดินทางไปยื่นหนังสือแจ้งการชุมนุมสาธารณะต่อผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเทพา
แต่ได้รับแจ้งจากสถานีตำรวจภูธรเทพาว่าการยื่นหนังสือขออนุญาตจะต้องยื่นก่อน ๒๕ ชั่วโมง
ดังนั้น กลุ่มชาวบ้านประสงค์จะชุมนุมก็จะต้องเริ่มชุมนุมได้ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
เวลา ๑๘.๕๒ นาฬิกา หากประสงค์จะชุมนุมก่อนเวลา จะต้องยื่นหนังสือขอผ่อนผันต่อ
ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ จึงไปยื่นหนังสือแจ้งการชุมนุม
พร้อมคำขอผ่อนผันกำหนดเวลาต่อผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา ในวันที่ ๒๕
พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๖ นาฬิกา แต่ก็ไม่ได้รับอนุญาตและถูกสั่งให้เลิกการชุมนุม
ภายในเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ หลังจากเวลา ๒๐.๑๕
นาฬิกา พันตำรวจเอกสกันธ์ อนนทร์รัตน์ ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรจะแนะนำคำสั่งให้เลิกชุมนุม
ไปอ่านให้จำเลยที่ ๑ ฟังและติดประกาศไว้ที่บริเวณมัสยิดขอลาฮุดดินซึ่งกลุ่มผู้คัดค้านกำลัง
ทำกิจกรรมเสวนากลุ่มอยู่ กลุ่มผู้คัดค้านเลิกการทำกิจกรรมเสวนากลุ่มและแยกย้ายกันกลับ
ที่พักในเวลา ๒๑.๐๐ นาฬิกา วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลาประมาณ ๑๑ นาฬิกา
นายอนุสร ตันโชติกุล นายอำเภอเมืองสงขลาไปพบกับกลุ่มผู้ชุมนุมซึ่งมีจำนวนประมาณ
๑๐๐ คน ที่หน้ากองร้อยอาสารักษาดินแดน ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

โดยนายอนุสรเจรจากับจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เพื่อให้ยื่นหนังสือคัดค้านผ่านตัวแทน
แต่ไม่เป็นผล ต่อมานายราชิต สุตพุ่ม รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา และพันตำรวจโทเกียรติพงษ์
ระดมสุข รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองสงขลา ไปพบกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่เดินไป
ถึงหน้าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
เจรจากับจำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ขอให้ยื่นหนังสือคัดค้านต่อนายราชิตเพื่อนำเสนอตาม
ลำดับชั้นหรือส่งตัวแทนไปยื่นหนังสือผ่านศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ แต่ไม่เป็นผลเช่นเดิม
พันตำรวจโทเกียรติพงษ์จึงขอให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ไปชี้แจงต่อศาลชั้นต้น แต่ขณะนั้น
กลุ่มผู้ชุมนุมเดินทางตามถนนมาถึงด้านข้างมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาพบเจ้าพนักงานตำรวจ
กองร้อยควบคุมฝูงชน เจ้าหน้าที่ทหาร และอาสารักษาดินแดนตั้งแถวหน้ากระดานปิดบน
ทางเท้าและพื้นถนนในช่องเดินรถ แต่เว้นไว้ ๑ ช่องทาง ให้รถยนต์ผ่านได้ จำเลยที่ ๑
และที่ ๓ จึงไปสมทบกับกลุ่มผู้ชุมนุม จำเลยที่ ๑ เข้าไปเจรจากับเจ้าพนักงานตำรวจและ
เจ้าหน้าที่ทหาร ขอเดินผ่านเพื่อไปรับประทานอาหารที่หน้าโรงพยาบาลจิตเวชสงขลา
แต่เจ้าพนักงานไม่ยินยอม ในกลุ่มผู้ชุมนุมมีบางคนเป็นลมและมีผู้ชุมนุมพูดขึ้นว่า ทิวข้าว
ไปกินข้าวกัน แล้วกลุ่มผู้ชุมนุมเดินฝ่าเข้าไปที่แนวกันของเจ้าพนักงาน เกิดการผลึกติดกัน

ร้อยตำรวจเอกธราพงษ์ เย็นใจ ดาบตำรวจศิริชัย นุ่มน่วม สิบตำรวจตรีไกรสร่าง กาลลักษณ์ และดาบตำรวจเดชา แก้วอัมภรณ์ ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย ในที่สุดเจ้าพนักงานยอมให้กลุ่มผู้ชุมนุมซึ่งมีจำเลยทั้งสิบเจ็ดรวมอยู่ด้วยเดินผ่านไปรับประทานอาหารที่ทางเข้าหน้าโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาไต้ แต่ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจจับจำเลยทั้งสิบเจ็ดดำเนินคดี

คดีคงมีปัญหามาสู่ศาลฎีกาเพียงสองประเด็นเท่านั้น ประเด็นแรกคือ

จำเลยทั้งสิบเจ็ดมีความผิดฐานร่วมกันต่อสู้ ขัดขวาง ทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงาน เป็นผู้ชุมนุมร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ขัดขวางหรือกระทำความผิดใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ

เจ้าพนักงานในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนในการใช้ที่สาธารณะหรือไม่ และประเด็นที่สองมีว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีความผิดฐานเป็นผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ

ไม่แจ้งการชุมนุมต่อผู้รับแจ้งก่อนการเริ่มชุมนุมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงหรือไม่ เห็นสมควรวินิจฉัย

ฎีกาของฝ่ายจำเลยในประเด็นแรกก่อนว่า จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ถึงที่ ๗ ที่ ๑๐ ที่ ๑๑

และที่ ๑๔ ถึงที่ ๑๖ ร่วมกันต่อสู้ ขัดขวาง ทำร้ายร่างกาย เจ้าพนักงานหรือผู้ซึ่งต้องช่วย

เจ้าพนักงานตามกฎหมายในการปฏิบัติการตามหน้าที่ โดยมีหรือใช้อาวุธ โดยร่วมกระทำ

ความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป หรือไม่ เห็นว่า ก่อนเกิดการปะทะกัน กลุ่มผู้ชุมนุม

เดินทางตามถนนมาถึงด้านข้างมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา แต่เจ้าพนักงานตำรวจกอง
ร้อยควบคุมฝูงชน เจ้าหน้าที่ทหาร และอาสารักษาดินแดนตั้งแถวหน้ากระดานปิดบนทางเท้าไว้
จำเลยที่ ๑ เข้าไปเจรจากับเจ้าพนักงานตำรวจและเจ้าหน้าที่ทหาร ขอเดินผ่านเพื่อไป
รับประทานอาหารที่หน้าโรงพยาบาลจิตเวชสงขลา แต่เจ้าพนักงานไม่ยินยอม มีการตะโกน
ขึ้นของคนในกลุ่มผู้ชุมนุมว่า ทิวข้าว ไปกินข้าวกัน แล้วกลุ่มผู้ชุมนุมเดินฝ่าเข้าไปที่แนวกัน
ของเจ้าพนักงานจึงเกิดการผลักกันไปมา แต่กรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ นำไปรับฟังว่า
การตะโกนว่า ทิวข้าว ไปกินข้าวกันนั้น เป็นเสมือนการนัดหมายและปลุกเร้าให้กลุ่ม
ผู้ชุมนุมเกิดความฮึกเหิมร่วมกันเดินฝ่าเข้าไปที่แนวกันของเจ้าพนักงาน หาขอบไม่ เพราะ
โจทก์ไม่ได้นำสืบไว้ว่า ผู้ชุมนุมมีการตกลงกันไว้ให้ใช้การตะโกนว่าทิวข้าวเป็นสัญญาณเช่นนั้น
ที่ผู้ชุมนุมเดินฝ่าแนวกันอาจเป็นเพราะต้องการไปรับประทานอาหารจริง ๆ ก็เป็นได้ เพราะ
ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ก็ฟังข้อเท็จจริงไว้ก่อนแล้วว่าผู้ชุมนุมต้องนั่งและนอนรออยู่หน้าแถวของ
เจ้าพนักงานเป็นเวลานาน จนบางคนถึงกับเป็นลม และจำเลยที่ ๑ ก็เข้าไปเจรจากับ
เจ้าพนักงานตำรวจและเจ้าหน้าที่ทหารขอให้ผู้ชุมนุมเดินผ่านไปรับประทานอาหาร
แต่ฝ่ายเจ้าพนักงานไม่ยินยอมให้ผู้ชุมนุมผ่านไป จึงเกิดการผลักดันกันขึ้น ซึ่งเป็นเหตุการณ์

ที่เกิดขึ้นได้โดยทั่วไปในสถานการณ์เช่นนี้ เหตุที่เกิดขึ้นเพียงเท่านี้จะนำไปรับฟังเป็นผลร้ายว่า
เกิดจากผู้ชุมนุมเพียงฝ่ายเดียวเล็งเห็นผลว่าต้องมีการกระทบกระทั่งทำร้ายเจ้าพนักงานและ
ถือต่อไปว่า การกระทำดังกล่าวผู้ชุมนุมมีเจตนาร่วมกันต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานหาได้ไม่
ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ฟังข้อเท็จจริงต่อไปว่า โจทก์ไม่มีพยานยืนยันว่าจำเลยทั้งสิบเจ็ด
ซึ่งหมายรวมถึงจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ถึงที่ ๗ ที่ ๑๐ ที่ ๑๑ และที่ ๑๔ ถึงที่ ๑๖
ที่ยื่นฎีกานี้ เป็นคนผลักดันหรือทำร้ายเจ้าพนักงาน แต่เมื่อจำเลยทั้งสิบเจ็ดอยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุม
ที่ร่วมกันเดินฝ่าเข้าไปที่แนวกันของเจ้าพนักงานจนเป็นเหตุให้เจ้าพนักงานได้รับบาดเจ็บ
จำเลยทั้งสิบเจ็ดจึงมีความผิดฐานร่วมกันต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงาน ดังนี้ ศาลฎีกา
เห็นว่า การที่จะวินิจฉัยว่าบุคคลใดกระทำผิดต่อประมวลกฎหมายอาญา จำเป็นที่จะต้อง
มีพยานหลักฐานยืนยันว่าบุคคลนั้นกระทำผิด โดยเฉพาะเมื่อบุคคลเหล่านั้นให้การปฏิเสธ
โจทก์ก็ต้องนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ว่าบุคคลนั้นกระทำผิดจริงดังข้อกล่าวหา กรณีนี้
จำเลยทั้งสิบเจ็ดซึ่งหมายรวมถึงจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ถึงที่ ๗ ที่ ๑๐ ที่ ๑๑ และที่ ๑๔
ถึงที่ ๑๖ นี้ อยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุมซึ่งมีประมาณหนึ่งร้อยคน หากจะกล่าวหาว่าจำเลยทั้งสิบเจ็ด
ร่วมกันต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงานจะต้องมีพยานหลักฐานว่าจำเลยทั้งสิบเจ็ดกระทำการ

อย่างไรถึงเป็นความผิดเช่นนั้น เมื่อใจทกไม่มีพยานหลักฐานยืนยันว่าจำเลยที่ยื่นฎีกานี้เป็น
คนปลักตันหรือทำร้ายเจ้าพนักงาน จะไปวินิจฉัยว่า จำเลยทั้งสิบเจ็ดมีความผิดฐานร่วมกันต่อสู้
หรือขัดขวางเจ้าพนักงานหาได้ไม่ ที่ร้อยตำรวจเอกธราพงษ์ได้รับบาดเจ็บล้มวมพกเข้าบริเวณจมูก
ตาบตำรวจศิริชัยปวดกตเจ็บนิ้วนางมือขวา สิบตำรวจตรีไกรสร้างได้รับบาดเจ็บล้มวมพกเข้า
บริเวณหลังมือขวา และตาบตำรวจเดชาได้รับบาดเจ็บล้มวมพกเข้าบริเวณนิ้วชี้มือขวา
บาดเจ็บดังกล่าวเป็นอันตรายต่อร่างกายเพียงเล็กน้อยซึ่งเกิดขึ้นได้จากการปลักตันกับกลุ่ม
ผู้ชุมนุมในเวลาสั้น ๆ ลักษณะบาดเจ็บดังกล่าวฝ่ายผู้ชุมนุมหรือจำเลยทั้งสิบเจ็ดไม่ได้ชกต่อย
หรือใช้อาวุธทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงานแต่อย่างใด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ วินิจฉัยว่า
จำเลยทั้งสิบเจ็ดร่วมกันต่อสู้ ขัดขวาง ทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงาน นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้อง
ด้วย เมื่อจำเลยทั้งสิบเจ็ดไม่มีความผิดฐานร่วมกันต่อสู้ ขัดขวาง ทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงาน
จำเลยทั้งสิบเจ็ดจึงไม่มีความผิดฐานเป็นผู้ชุมนุมร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ขัดขวางหรือกระทำการใด ๆ
อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในการคุ้มครอง
ความสะดวกของประชาชนในการใช้ที่สาธารณะด้วยเช่นกัน ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ วินิจฉัยมา

ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ ถึงที่ ๗ ที่ ๑๐ ที่ ๑๑ และที่ ๑๔ ถึงที่ ๑๖ ฟังขึ้น และเนื่องจากเป็นเหตุแห่งลักษณะคดีจึงมีผลให้จำเลยที่ ๔ ที่ ๘ ที่ ๙ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๗ ไม่มีความผิดดังกล่าวด้วย แม้จะไม่ได้ยื่นฎีกาก็ตาม

ปัญหาในประเด็นที่สองที่จะต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีความผิดฐานเป็นผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะไม่แจ้งการชุมนุมต่อผู้รับแจ้งก่อนการเริ่มชุมนุมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงหรือไม่ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ เป็นผู้โพสต์ข้อความลงในเฟซบุ๊กซึ่งเป็นสื่อทางระบบคอมพิวเตอร์ ชักชวนชาวบ้านให้มาร่วมการชุมนุมกันที่บ้านของนางรอกีเยาะเพื่อคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินเทพา โดยจะไปยื่นหนังสือคัดค้านต่อนายกรัฐมนตรีที่อำเภอเมืองสงขลา การมารวมตัวดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการชุมนุมสาธารณะ ตามมาตรา ๔ พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ จึงเป็นผู้จัดการชุมนุม เนื่องจากจำเลยที่ ๑ ได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกลุ่มผู้ชุมนุมระหว่างเดินทาง ส่วนจำเลยที่ ๒ นั้น โจทก์นำสืบว่าจำเลยที่ ๒ พุดกับ

ผู้ชุมนุมให้นอนลงกับพื้นถนนเมื่อเห็นว่าผู้ชุมนุมถูกขัดขวางไม่ให้เดินและอ่านคำแถลงการณ์
บอกกล่าวข้อเท็จจริงให้ผู้ชุมนุมได้ทราบวัตถุประสงค์ของการชุมนุมในครั้งนี้ พฤติการณ์ดังกล่าว
เกิดขึ้นหลังจากการชุมนุมได้ดำเนินการไปแล้วและผู้ชุมนุมอยู่ระหว่างการเดินเท้ามุ่งไปยัง
หนังสือคัดค้านจนกระทั่งถูกเจ้าหน้าที่ขัดขวาง ดังนั้นจึงถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้จัดให้มี
การชุมนุมสาธารณะ เห็นว่า จำเลยที่ ๒ เป็นเพียงผู้เข้าร่วมชุมนุมเท่านั้น ทางพิจารณาที่
คู่ความนำสืบฟังได้ต่อไปว่า เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจแจ้งต่อกลุ่มชาวบ้านว่าการชุมนุมครั้งนี้
เป็นการชุมนุมสาธารณะ จำเลยที่ ๑ ได้รับเดินทางไปยังหนังสือขออนุญาตต่อผู้กำกับการ
สถานีตำรวจภูธรเทพา ในเวลา ๑๘.๕๒ นาฬิกาของวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
ตามเอกสารหมายเลข ๑ โดยทันที ถึงแม้จะเป็นเวลาหลังจากการชุมนุมเริ่มไปแล้วแต่ก็
แสดงให้เห็นถึงเจตนาของจำเลยที่ ๑ ว่ามีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย
แต่เมื่อได้รับคำตอบจากผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเทพาว่า กลุ่มชาวบ้านจะเริ่มชุมนุม
สาธารณะได้ในเวลา ๑๘.๕๒ นาฬิกา ของวันรุ่งขึ้นเนื่องจากต้องให้พ้นเวลา ๒๔ ชั่วโมง
เสียก่อน จำเลยที่ ๑ จึงไปยังหนังสือแจ้งการชุมนุมพร้อมคำขอผ่อนผันกำหนดเวลาต่อ

ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา ซึ่งสามารถทำได้ทั้งนี้เป็นไปตาม มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ อันเป็นการกำหนดไว้ใช้สำหรับกรณีที่มีการชุมนุมเกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้แจ้งการชุมนุม กฎหมายจึงหาทางออกให้โดยสามารถผ่อนผันการแจ้งการชุมนุมได้ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การชุมนุม การที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลาไม่คำสั่งไม่อนุญาต ตามเอกสารหมาย จ.๓๓ โดยให้เหตุผลว่า จำเลยที่ ๑ ได้จัดการชุมนุมโดยไม่ได้แจ้งก่อนเริ่มการชุมนุมไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง เป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๐, ๑๗ นั้น ไม่สามารถทำได้เพราะไม่เช่นนั้นแล้ว มาตรา ๑๒ ก็จะไม่อาจมีบทบัญญัติเรื่องการผ่อนผันเอาไว้ได้เลย และที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลาสั่งให้เลิกการชุมนุมสาธารณะ โดยอ้างว่าเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกของประชาชน การดูแลการชุมนุมสาธารณะและการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามเอกสารหมาย จ.๓๔ นั้น ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณาคดีนี้ ไม่ปรากฏว่าผู้ชุมนุมมีอาวุธ หรือกระทำการสิ่งใดอันเป็นอันตรายต่อความมั่นคงแห่งรัฐ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น

แต่อย่างไรก็ดี แม้แต่การเดินทางไปตามถนนผู้ชุมนุมก็เปิดช่องให้รถยนต์สามารถสัญจรผ่านไปได้ การชุมนุมครั้งนี้จึงเป็นการชุมนุมโดยสงบ ย่อมได้รับความคุ้มครองตาม มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งบัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ และปราศจากอาวุธ” คำสั่งของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลาที่ไม่อนุญาตให้ชุมนุมและสั่งให้เลิกการชุมนุม ไม่เป็นไปตาม มาตรา ๒๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงเป็นคำสั่งที่จำกัดเสรีภาพของผู้ชุมนุม ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๔ ที่ผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งจึงไม่มีผลทำให้การชุมนุมสาธารณะนี้เป็นการชุมนุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การชุมนุมสาธารณะเป็นเสรีภาพพื้นฐานที่จำเป็นของการปกครองระบอบประชาธิปไตย หากผู้ชุมนุมเห็นว่าการก่อสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินจะสร้างความเดือดร้อนกระทบกระเทือนต่อวิถีชีวิตของตน ประสงค์จะคัดค้านการก่อสร้างด้วยการชุมนุม ด้วยการนำหนังสือไปยื่นต่อนายกรัฐมนตรี ผู้ชุมนุมย่อมมีเสรีภาพทำได้ เมื่อการชุมนุมสาธารณะครั้งนี้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงไม่มีความผิดฐานเป็นผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ ไม่แจ้งการชุมนุมต่อผู้รับแจ้งก่อนการเริ่มชุมนุมไม่น้อยกว่าสี่สิบสี่ชั่วโมง

- ๒๑ -

ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ วินิจฉัยมา ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของ จำเลยที่ ๑ และที่ ๒
ฟังขึ้น และเนื่องจากเป็นเหตุแห่งลักษณะคดีจึงมีผลให้จำเลยที่ ๔ ไม่มีความผิดดังกล่าวด้วย
แม้จะไม่ได้ยื่นฎีกาก็ตาม

พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องทั้งสองสำนวน.

นายชลิต กรูณะสมิต

นายกิตติพงษ์ ศิริโรจน์

นายสันติชัย วัฒนวิทย์กรรม

